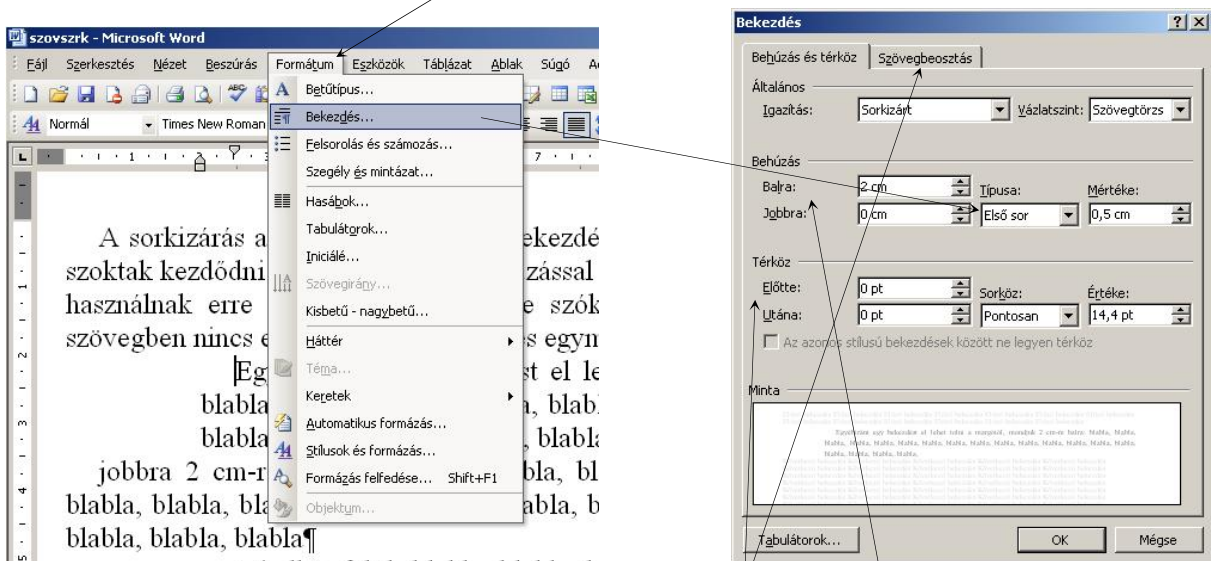

A legszebb azért a sorkizárás, mert az egyenletes látványt nyújt. Bölcsészettudományi szövegekben csak ezt tudom ajánlani. Az esetlegesen keletkező túl nagy szöközök eltávolítására az elválasztás (kézzel végzett elválasztás esetén a *feltételes* elválasztójellel) szolgál. Csak ez! A feltételes elválasztójel ugyanis csak akkor látszik, ha épp a sorvégére kerül, egyébként (például hozzátoldva vagy elvéve a mondatból, amikor is az elválasztott hely elkerül a sorvégről) a feltételes elválasztójel nem látható, ellentétben a „rendes” elválasztójellel, ami mindig lát-szik, ak-kor is, ha nem a sor vé-gén van.

A sorkizárás azonban nem elég: a bekezdések — mint ez is — az első sorukon beütéssel szoktak kezdődni. Ezt is bekezdésformázással (*Formátum | Bekezdés...*) lehet beállítani. FIGYELEM! Csak a pancserok használnak erre a célra tabulátort, vagy pláne szöközöket! Alapesetben egy jól formázott szövegben nincs egyetlen tabulátor se, és egymás mellett nem áll két vagy több szököz se.

Egyébiránt egy bekezdést el lehet tolni a margótól (*behúzás*), mondjuk 2 cm-re
 balra: blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,
 blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,

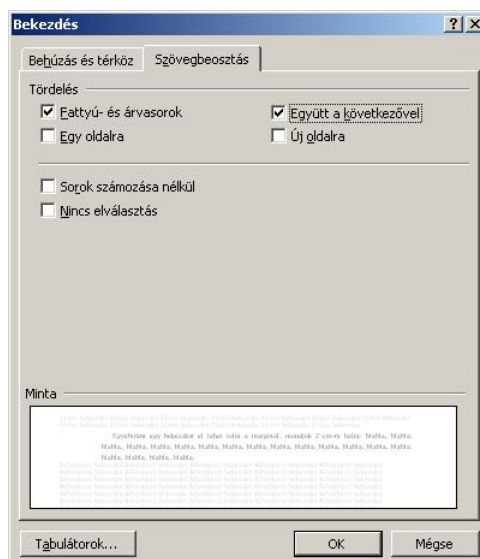
jobbra 2 cm-rel: blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,
 blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,
 blabla, blabla, blabla

Mindkét felől: blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,
 blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,
 blabla, blabla, blabla,

és elé, valamint utána is automatikus távolságot (*térköz*) is beiktathatunk (itt 6-6 pontnyi
 ennek a bekezdésnek az előtte-utána állóktól való távolsága): blabla, blabla, blabla, blabla,
 blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,
 blabla, blabla, blabla,

blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,
 blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla, blabla,

Ha azt szeretnénk, hogy a bekezdésünk új oldalon kezdődjön, vagy hogy az utána követ-
 kező bekezdéssel együtt maradjon egy lapon (például a címek), ezt szintén bekezdésformá-
 zással tehetjük meg (a *Szövegszűrés* fülre kattintva; ld. a következő lapon).

És akkor még néhány apróság, amire érdemes figyelni:

1. Ügyeljenek a tapadó és nem tapadó írásjelek pontos gépelésére! A mondatot, tagmondatot záró írásjelek tapadnak, tehát szóköz nélkül járulnak az előttük álló szóhoz, de utánuk — a bekezdésvégi helyzettől eltekintve — mindig van szóköz. Ilyen a pont, a kettőspont, a vessző, a pontosvessző, a kérdőjel és a felkiáltójel.

A páros írásjelek közül a zárójelek és az idézőjelek, valamint a jelentés megadást mutató félidézőjelek nyitó tagja az öt követő, a záró tag pedig az öt megelőző szóhoz tapad. Szóköz az első tag előtt, illetve a záró tag után áll. Nem kell szóköz, azaz mindkét oldalán tapad a nagyköötjel, viszont szóköz áll a gondolatjel előtt és után is. (A gondolatjel és nagyköötjel megkülönböztetésére ld. A magyar helyesírás szabályainak (AkH.¹¹) 246., 248. b), 250–252., 256. b)–c), 258., 259., illetve 263. pontját.)

Ha a páros írásjelek zárótagja után egyes írásjel vagy bekezdésvég következik, a szóköz természetesen elmarad.

2. Ügyeljenek az egyes írásjelek helyes megjelenítésére, még akkor is, ha ezeket a számítógép billentyűzetéről általában közvetlenül nem lehet elérni! Meg kell különböztetni a (kis)kötőjelet vagy más funkciójában elválasztójelet (ez megtalálható a billentyűzeten: -, ANSI kódja: ALT + 45 [= a bal oldali ALT billentyű nyomva tartása mellett a jobb oldali numerikus billentyűzeten be kell gépelni a 45-öt (a NumLock legyen bekapcsolva!), majd az ALT felengedése után látható a kívánt betű]), a nagyköötjelet (félkvirt kötőjel, *n* dash: – (kódja: ALT + 0150, de a Wordben gépelhető a CTRL + a numerikus billentyűzeten lévő - együttes lenyomásával) és a gondolatjelet (kvirt kötőjel, *m* dash): — (kódja: ALT + 0151, a Wordben: CTRL + ALT + numerikus -).

(bal oldali ALT | numerikus billentyűzet | NumLock | numerikus -)

- Typewriter keys
- Function keys
- Enter keys
- Windows keys
- Numeric keypad
- Other
- Application key
- Cursor control keys

Nem használható a két alsó (nyitó), illetve felső (záró) vesszőből összetett idézőjel „ ” (ALT + 0132 és 0148) helyett a "macskaköröm", s ügyelni kell rá, hogy az általában a jelentés megadására használt aposztróf ’ (felső vessző, záró félidézőjel ALT + 0146) nem azonos a 'fél macskakörömmel'.

Nem árt tudni, hogy a »belső idézőjeleket« se >>két „kacsacsőrrel”<< írjuk: jelük: ALT + 0187 és ALT + 0171.

Ritkább hiba, de szintén kerülendő a per jel / alkalmazása zárójelek () helyett. Kerülni kell a hármas pont ... (ALT + 0133) három ponttal ... való gépelését is.

3. Fontos tudni, hogy a nyelvészetben speciális jelentésben használt kiskötőjel esetében — leginkább a todalékok előtt állva (pl. *-ság, -ség*) vagy ha a kötőjelet tapadó írásjel követi (pl. *ló-, lova-*) —, mikoris nem szeretnénk, ha a kötőjel után következő betűk új sorban kezdődnének, nem a szokásos kötőjelet, hanem az egyes szövegszerkesztőkben különböző módon (a Word esetében a CTRL + SHIFT + kötőjel kombinációval) beírható ún. nem törhető kötőjelet kell alkalmazni.

4. A szövegben csak olyan formázásokat érdemes végrehajtani, amelyek a későbbiekben (például a szöveg javításakor, egy másik dokumentumba való beillesztésekor stb.) nem okozhatnak zavart a szöveg tördelésében. Érdemes kerülni a tabulátorok használatát, és szóközöket se célszerű a szavak „beállításához” használni (vagyis ne legyenek a szövegben tabulátorok, és ne szerepeljen a szövegben egymás mellett egynél több szóköz). A szövegtagolást bekezdésformázással és (vonalazás nélküli) táblázatok alkalmazásával lehet megoldani.

5. A szavak sorvégi elválasztására feltételes elválasztójelet (a Word esetében CTRL + kötőjel) érdemes használni, ez ugyanis csak akkor jelenik meg a szövegben, ha sorvégre kerül, egyéb esetekben, a például a szöveg áttördelésekor a nyomtatásban nem látszik. (Ezt használják az elválasztóprogramok is.)

6. Bizonyos egybetartozó rövidítést is tartalmazó kifejezések esetében nem szerencsés, ha a kifejezés második fele külön sorba kerül, például a számok és mértékegységek (12 kg), egybetartozó fogalmak (V. kerület), rövidítések (i. m., i. h.). Ezek esetében a kifejezés tagjai közé nem törhető szóközt kell írni (a Wordben: CTRL + SHIFT + szóköz).

7. Zárójelek, idézőjelek hierarchiáját, az elválasztójelek, kötőjelek, gondolatjelek használati módját és egyéb írásjelhasználati szabályokat ld. a helyesírási szabályzat (AkH.¹¹) 250–275. pontjában.

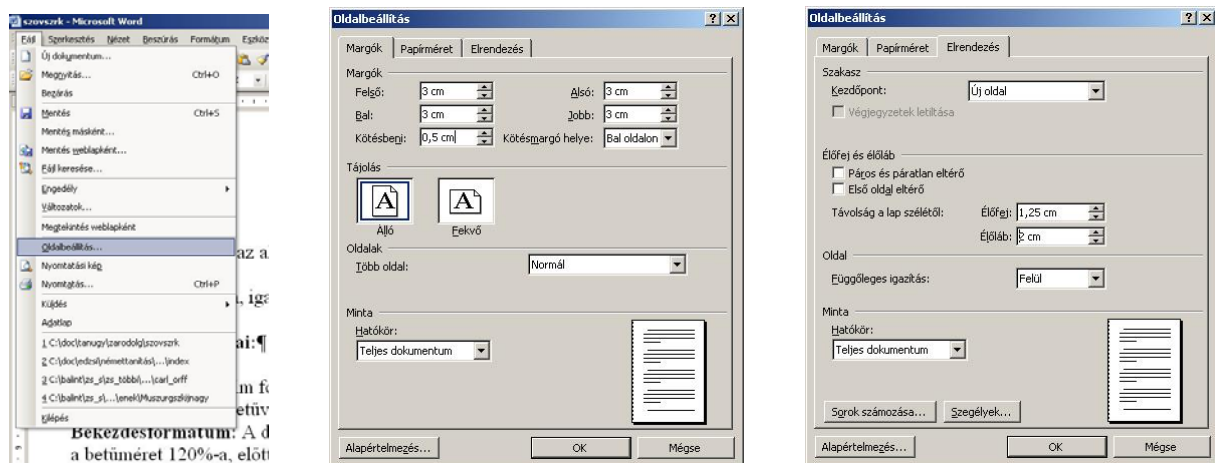
8. Bár ez tipográfiai, és nem helyesírási hiba, ügyelni kell rá, hogy a kisebb számok inkább betűvel legyenek írva, valamint hogy a szövegben szereplő rövidítések teljes alakjukban kiírva szerepeljenek.

A kézirat külső formája, tipográfia

Lapméret:

A/4-es méretű lapon az alsó-felső margó 3 cm, a jobb-bal margó 3 cm; kötésbeni: 0,5 cm; élőláb: 2 cm

Oldalszám: élőlábban, igazítás: középre.

A bekezdések beállításai:

CÍMEK:

Betűformátum: (a cím fokzatától függően) 14-16-18-24 pontos kövér Times New Roman kisbetű (nagy kezdőbetűvel) vagy csupa nagybetű

Bekezdésformátum: A dolgozat címszerkezetétől függő, például középre zárt, sortávolság a betűméret 120%-a, előtte 42 pont, utána 28 pont térköz (ez a címszerkezettől függ, minél alacsonyabb szintű a cím, annál kisebb az előtte-utána térköz; legvégül az utána térköz meg is szűnhet)

SZÖVEGTÖRZS (A dolgozat szövegének írására):

Betűformátum: 12 pontos normál Times New Roman betű

Bekezdésformátum: Sorkizárás, pontosan 14,4 pont sortávolság, első sor 0,5 cm bekezdéssel, előtte-utána nincs térköz

IRODALOMJEGYZÉK (A bibliográfiai tételek írására):

Betűformátum: 11 pontos normál Times New Roman betű

Bekezdésformátum: Sorkizárás, pontosan 13,2 pont sortávolság, első sor függő, 1,0 cm kiengedéssel, előtte 6 pontnyi térköz, utána nincs térköz

LÁBJEGYZETSZÖVEG

Betűformátum: 10 pontos normál Times New Roman betű

Bekezdésformátum: Sorkizárásos, pontosan 12 pont sortávolság, első sor 0,5 cm bekezdéssel, előtte-utána nincs térköz¹

¹ A lábjegyzeteket a lap alján helyezték el, folyamatosan, arab számokkal számozva. A címhez járó lábjegyzeteket *-gal kell jelölni. A lábjegyzetek szövegét nem kell vonallal elválasztani a szövegtől, csak akkor, ha a lábjegyzet szövege (mint ezé a lábjegyzet is) átnyúlik a következő oldalra. Ez ilyen folytatódó lábjegyzet

Betűcsalád:

A szöveget a Windowsban használt Times New Roman betűcsaládból kell szedni (mindegyik Normál, *Dőlt*, **Félkövé**r, *Félkövé*r *dőlt* stílusban is). A nyelvtörténet, a magyar egyezményes, a finnugor (*ā ō t̃*) és a nemzetközi (APhI) fonetikus átírás (ʏ ɲ ɔ ʊ) betűit, valamint a nyelvészeti jeleket (˜ ø ø ÷ ˘) és a **kövé**r **betűstí**lust a DE Magyar Nyelvtudományi Tanszékének honlapján hozzáférhető betűkészletekből lehet szedni (<http://mnytud.arts.klte.hu/mnyj/phonfont.htm>).

A dolgozatban a következő kiemelésformákat kell használni:

kurzív (nyelvi adatok kiemelésére)	<i>normál kurzív (dőlt, italic) betűstílussal</i>	A szóhoz a toldalékot kötőjellel kapcsolják (<i>séd</i> -del); a tapadó írásjelek: , ; . : - - ! ? ... „ „ ’ ’ () szintén kurzívak.
kapitälchen (szaktudományi szerzők nevének kiemelésére)	KAPITÄLCHEN (KIS KAPITÄLIS, KIS NAGYBETŰ, SMALL CAPS) BETŰSTÍLUSSAL	A szóhoz a toldalékot közvetlenül kell kapcsolni (BÁRCZIVAL), a többjegyű betűvel kezdődő nevek első betűjének csak az első eleme nagybetű (CZUCZOR).
félkövé r (címek és mondanivaló tagolására szolgáló számok, betűk, kiemelésére)	félkövé r (bold, semi-bold) betűstílussal	A szóhoz a toldalékot kötőjellel kell kapcsolni (<i>séd</i> -del); a tapadó írásjelek általában szintén félkövérek.
kövé r (címszavak kiemelése, szemben az utaló címszavakkal)	kövé r (bold, extra-bold) betűstílussal	Ld. a félkövérnél.
ritkítás (értelmi kiemelés jelölésére)	3 p o n t t a l r i t k í t v a	A szóhoz tartozó toldalékot és a tapadó írásjeleket is ritkítani kell a szó előtt és után álló szóközzel együtt.
ritkított kurzív (szöveg vagy mondat terjedelmű nyelvi adat közlésén belüli kiemelésre)	<i>kurzív ritkítva három ponttal</i>	Ld. a kurzívnál és a ritkítottnál.

Írógéppel írott szövegben a **kurzív** stílus egyszeres aláhúzással, a **kapitälchen** kétszeres aláhúzással (az felső vonal egyenes, az alsó hullámos), a **félkövé**r és a **kövé**r dupla aláhúzással, a **ritkítás** szaggatott aláhúzással, a **ritkított kurzív** pedig kétszeres aláhúzással (az felső vonal egyenes folyamatos, az alsó szaggatott) jelölendő.)

A további tipográfiai tudnivalókat ld. BENKŐ LORÁND (1972): *Tudnivalók a Magyar Nyelv közleményeinek alakításmódjához*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 129. sz. Budapest. 15–18 (eltérések esetében értelemszerűen az itt írottak az érvényesek); vö. GYURGYÁK JÁNOS (1996): *Szerkesztők és szerzők kézikönyve*. Budapest. 224–34.

A gépelés külső formájára és a tipográfiára vonatkozó egyéb itt nem közölt tudnivalókat ld. BENKŐ LORÁND (1972): *Tudnivalók a Magyar Nyelv közleményeinek alakításmódjához*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 129. sz. Budapest. 5–9 és 15–18.

elválasztása: hasáb hosszúságú normál vonal (mint ahogy ez ennek a lábjegyzetnek a következő lapra nyúló részében is látszik).

A mondanivaló tagolása

BENKŐ LORÁND (1972): *Tudnivalók a Magyar Nyelv közleményeinek alakításmódjához*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 129. sz. Budapest. 11–15.

A rövidítésszerű jelek

BENKŐ LORÁND (1972): *Tudnivalók a Magyar Nyelv közleményeinek alakításmódjához*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 129. sz. Budapest. 19–23.

Az adatközlés

BENKŐ LORÁND (1972): *Tudnivalók a Magyar Nyelv közleményeinek alakításmódjához*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 129. sz. Budapest. 25–33.

A hivatkozás

Lásd BENKŐ LORÁND (1972): *Tudnivalók a Magyar Nyelv közleményeinek alakításmódjához*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 129. sz. Budapest. 35–40.

A záródolgozatok hivatkozásaiban, címleírásaiban a Szlengkutatás sorozat utóbbi köteteiben alkalmazott jelölési rendszert kérem használni (*hivatkozásokban*: SZERZŐ NEVE évszám: oldalszám; *irodalomjegyzékben*: SZERZŐ NEVE (évszám): *Könyv címe*. Kiadás helye.)
Például:

ANGYAL ENDRE (1953): Röpcsi. *Magyar Nyelvőr*, 77: 313–4.

LIGETI ÁGNES (1989): Az iskolai ragadványnevekről. *Hajdú-bihari Napló*, 46/147 (1989. június 24.): 8.

GRÉTSY LÁSZLÓ (1980): Ifjúsági nyelv. In: GRÉTSY LÁSZLÓ–KOVALOVSKY MIKLÓS főszerk.: *Nyelvművelő kézikönyv. I.* Budapest. 968–72.

KÖVECSES ZOLTÁN (1998): *Magyar szlengszótár*. Budapest.

KIS TAMÁS (1991): *A magyar katonai szleng szótára (1980–1990)*. A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 60. sz. Debrecen.

WikiSzleng (2007): *Szleng*. URL: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Szleng> (2007.02.13)

1. Könyvleírás adatai:

SZERZŐ (ha a szerző ismeretlen: Név nélkül)

(Kiadás éve): (ha a kiadás éve ismeretlen: é. n.)

Cím. (ha a mű címe ismeretlen: Cím nélkül)

Párhuzamos cím.

(*Alcím*).

Szerkesztette.

Kötetszám.

Kötetcím.

Szerkesztette.

Hanyadik kiadás.

Sorozat.

(A mű jellege: Kézirat. Diákköri dolgozat.)

Kiadás helye. (ha a kiadás helye ismeretlen: H. n.)

Például:

BÁRCZI GÉZA (1932): *A „pesti nyelv”*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 29. sz. Budapest.

ZOLNAY VILMOS–GEDÉNYI MIHÁLY (1945): *A magyar fattyúnyelv szótára*. I–XXIV. füzet. (Kézirat). Budapest, 1945–1962, 1967.

TEMESI MIHÁLY (1980): *A magyar nyelvtudomány. (Irányok és eredmények a felszabadulás óta)*. Budapest.

Ha van szokásos rövidítése (szótárak, kézikönyvek esetében):

TNyt. I. = BENKŐ LORÁND főszerk. (1991): *A magyar nyelv történeti nyelvtana*. I. kötet. (*A korai ómagyar kor és előzményei*). Budapest.

BÁRCZI, SzófSz. = BÁRCZI GÉZA (1942): *Magyar szófejtőszótár*. Budapest

FNESz.⁴ = KISS LAJOS (1988): *Földrajzi nevek etimológiai szótára*. I–II. Negyedik, bővített és javított kiadás. Budapest.

2. Könyvben, sorozatban megjelent cikk vagy könyvrészlet leírásának adatai:

SZERZŐ

(Megjelenés éve):

Cím.

Párhuzamos cím.

(Alcím).

In: *A könyv/Sorozat* (ld. **1.**), amelyben megjelent

Tól–ig oldalszám

Például:

BENKŐ LORÁND (1988): Irodalmi nyelv — köznyelv. In: KISS JENŐ–SZÜTS LÁSZLÓ szerk.: *A magyar nyelv rétegződése. (A magyar nyelvészek IV. nemzetközi kongresszusának előadásai)*. Budapest. I, 15–33.

MIZSER LAJOS (1980): A szóalkotás néhány ritkább módja. In: *Nyelvtudományi Értekezések 104. sz.* 571–4. vagy:

MIZSER LAJOS (1980): A szóalkotás néhány ritkább módja. In: IMRE SAMU–SZATHMÁRI ISTVÁN–SZÜTS LÁSZLÓ szerk.: *A magyar nyelv grammatikája. (A Magyar Nyelvészek III. Nemzetközi Kongresszusának előadásai)*. Nyelvtudományi Értekezések 104. sz. Budapest. 571–4.

3. Folyóiratban, évkönyvben (az évfolyamon belül folyamatos számozást használó periodikában) megjelent cikk vagy könyvrészlet leírásának adatai:

SZERZŐ

(Megjelenés éve):

Cím.

Párhuzamos cím.

(Alcím).

Periodika címe,

Évfolyama(:)

Tól–ig oldalszám

Például:

BÁRCZI GÉZA (1931–1932): A „pesti nyelv”. *Magyar Nyelv*, 27 (1931): 228–42, 284–95, 28 (1932): 85–96

BÁRCZI GÉZA (1950): Egy régi adat a magyar tolvajnyelvre. *Magyar Nyelv*, 46: 276–7.

4. Folyóiratban, heti- és napilapban, újságban (az évfolyamon belül nem folyamatos számozást használó periodikában) megjelent cikk vagy könyvrészlet leírásának adatai:

SZERZŐ

(Megjelenés éve):

Cím.

Párhuzamos cím.

(Alcím).

Periodika címe,

Évfolyama/szám

(Év. hónap nap.):

Tól–ig oldalszám

Például:

KOVALOVSKY MIKLÓS (1963): Az ifjúság nyelvéről. *Valóság*, 6 (1963)/5: 66–75.

KOVALOVSKY MIKLÓS (1963): Az ifjúság nyelvéről. *Somogyi Néplap*, 20/203 (1963. szeptember 1.): 5.

Az állandó rövidítések

BENKŐ LORÁND (1972): *Tudnivalók a Magyar Nyelv közleményeinek alakításmódjához*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 129. sz. Budapest. 47–62.

TESz. = BENKŐ LORÁND főszerk. (1967–1984): *A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára*. I–IV. Budapest.

NyKk. = GRÉTSY LÁSZLÓ–KOVALOVSKY MIKLÓS főszerk. (1980–1985): *Nyelvművelő kézikönyv II*. Budapest.

A korrigálás

BENKŐ LORÁND (1972): *Tudnivalók a Magyar Nyelv közleményeinek alakításmódjához*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 129. sz. Budapest. 41–45;

A korrektúrajelek részletes leírását ld. GYURGYÁK JÁNOS (1996): *Szerkesztők és szerzők kézikönyve*. Budapest. 271–83.

KORREKTURA-MINTA.

le La Ha valamely hasábon betűhiba van, úgy azt a korrektor áthúzza és a színt, *Te*
 amint kicsiny vagy nagy betű, fraktur vagy antiqua szükséges oda, a helyes betűt a
 lapszélre írja. Ha sűrűbben fordulnak elő betűhibák, más alakú jelet használ, nehogy *Le*
 tévedés történhessék. A szedésbe tévedt idegen betűket, t. i. az olyanokat, amelyek *Te Fa*
 más betűnembe valók, a lapszálon két kis vonalkával húzzák alá, a kopott vagy *Te Fa*
 esorlá betűket pedig egy aláhúzott vonással jelzik. Ha valamely betű, vagy *Te Fa*
 mondat duplán szedetett ~~mondat duplán szedetett~~ (lakodalom), a *deleatur* latin szó *Te Fa*
 (a. m. töröltessék) első betűjéből képződött jegyet használják. A fölfordított betűket *Te Fa*
 áthúzzák s a vonallal együtt a lapszélre írják a vertatur-jegyet, amelynek kétféle *Te Fa*
 alakja van. Ha hiányzik a szóból valamely betű, vagy az utána következőt, vagy az *Te Fa*
 előtte valót húzzák át s a lapszélre jegyzik a hiányzóval együtt. Ha *össz* tett szónak *Te Fa*
 hiányzik egyik betűje, az áthúzendőt abból a szószből veszik, amelyhez a hiányzó *Te Fa*
 tartoznék.

Tozo Ha csak egy maradt ki a szövegből, úgy ezt az illető sor mellé, a korrektura
 szélére jegyzik; ha azonban több szó (temetés), oda írják, ahol legjobban elfér. *[vagy egész mondat maradt volna ki]*
 Megegyik, hogy a szedő néhány sorra való dolgot kihagy, ilyenkor a korrektor, hogy
 megtakarítsa az annak leírásával járó időt és munkát, egyszerűen csak a «lásd
 kézirat» szavakat veti a korrektrúra s a kézirat szedetlenül maradt részét szintén
 megjelöli.

Előfordulhat az az eset is, hogy a kézirat nagyon felületesen, hevenyészve van
 írva s a szedő egyik-másik szót nem képes elolvasni, hanem annak ~~helyét~~ fejre állí- *Helyét*
 tott betűkkel pótolja, vagy ~~o~~ hagyja. A korrektorra vár ekkor az a feladat, *llás*
 hogy az ily szavakat kibetűzze s a lapszélre írja. Ha ~~mi~~ szó szedetett, mint amelyet
 a kézirat mutat, azt szintén keresztülhúzzák s a lapszélre jegyzik.

Föltölődött kizáró anyagok megjelölése kettős kereszttel történik; maguknak *#*
 a kizárásoknak áthúzása fölösleges. Fölcsérült szavak helyes sorrendje: ha csak
 cseréltetett ~~ettő~~ föl, áttevő jellel; ha pedig több, számokkal írt föléjük jelölendő. *#*
 Sorok összekeveredése esetén az oldalukra írt számok mutatják a sorrendet. Egy-
 mástól a szükségesnél távolabb álló betűk összevonó jellel jelöltetnek; ha pedig
 két szó helytelenül összeszedetett, a szétválasztó jegyet alkalmazzák.

Azokat a szavakat, amelyeket a szedő ~~ritkított~~ holott nem kellett volna, *[ritkított]*
 sokszoros összevonó jeggyel vagy a szó alá jegyzett hullámos vonalkával jelölik *[hullámos]*
 ki. Ha a szedő a ~~ritkított~~ szavakat nem szedte így, sokszoros elválasztó jegyet al-
 kalmazzanak. Ha a szedő folyóbetűkkel szedett olyan szavakat, amelyeknek kiemel-
 teknek kellett volna lenniök, úgy a korrektor azokat aláhúzza s a lapszélre írja,
 hogy az kurzívból szedessék.

Kurzív! Az egymástól távolabb álló sorokat úgy javítja ki a korrektor, hogy közéjük
 egy vonalat húz s a vonal végére befelé hajló félkört jegyez. Ha ritkított szedésnél
 a szedő elfelejtett a sorok közé tértöt tenni, kifelé hajló félkörrel jelöli, hogy a
 sorok széjelebb tolandók. Ha a szó egyes betűi egyenetlenül állanak, párhuzamos
 vonalat húznak a szó fölé és alá s ugyanezt a párhuzamos vonalat a lapszélre is föl-
 jegyzik. Ugyanezt teszik, ha több sor áll egyenetlenül. Ha az egyes sorok nem egy-
 forma szélesek, hanem helytelenül kisebb-beljebb állanak, függélyes vonal figyel-
 mezteti a szedőt a hibaigazításra. *[Sokszor megesik, hogy a szedő nem veszi észre*
a kéziratban levő bekezdést s kimenet-esinálás helyett folytatólagosan szed egész
passzusokat; ilyenkor sarkos jegyet tesz a korrektor a megfelelő helyre s a lap-
szélre az «alinea» vagy «kimenet» szót írja.]

alinea! *[Ha azonban helytelenül csinált kimenetet a szedő, azt egy görbe áthúzó jegy-*
gyel összevonja.]

Egyenetlen *[beosztás]* sorokat *[az]* egyes szavak *[közé]* tett *[összevonó]* vagy
 szétválasztó jegyekkel szokás kijavítani.